Digiloikasta digikylpyyn

24.3.2020

COVID19-virus on aiheuttanut nopeasti maailmanlaajuisen pandemian. Sosiaalinen media on välittänyt sekä realistista tietoa lääketieteen asiantuntijoilta että myös voimakkaasti väritettyä uskomustietoa erilaisilta kommentaattoreilta. Hallituksen tehtyä viisaan päätöksen Suomen koulujen sulkemisesta ja etäopetuksen aloittamisesta myös Seinäjoen ammattikorkeakoulu joutui uudenlaisen haasteen eteen. Miten taataan laadukas etäopetus opiskelijoille ?

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa on toteutettu henkilökunnan digitaalisten taitojen edistämiseksi runsaasti monimuotoisia digiopetuksen kursseja ja luentoja viime vuosina. Niiden avulla on valmisteltu modernia *digiloikkaa*. Useimmat opettajat ovat hyödyntäneet moodleoppimisympäristöä kontaktiopetuksen ohessa. Lisäksi teknologiaa on hyödynnetty runsaasti erilaisten tilanteiden simulaatioissa.

Opettajien ja opiskelijoiden digikylpy

COVID19-viruksen myötä nopeasti alkanut etäopetuskausi on johtanut tilanteeseen, jota voitaisiin kuvata termillä opettajien ja opiskelijoiden *digikylpy.* Etäopetus on haastanut meidät opettajat korvaamaan perinteisen kontaktiopetuksen nopeasti erilaisilla digipedagogisilla menetelmillä. Oppitunteja on pidetty ja opinnäytetöitä ohjattu BigBlueButtonia, teamsiä ja skypeä hyödyntäen. Screencast-O-Maticillä on tehty videoita opetusta elävöittämään.

Etäopetuskausi on loistava mahdollisuus erilaisten uusien digitaalisten opetusmenetelmien kehittämiseen ja soveltamiseen. Konkreettinen esimerkki digitaalisen menetelmän kehittämisestä viime viikolta oli seuraava. Kliinisen hoitotyön asiantuntijuus YAMK-tutkintoa suorittavien opiskelijoiden perinteinen kehittämistyön tiivistelmätriangeli korvattiin *virtuaalisella pitchauksella.* Menetelmä osoittautui hyvin toimivaksi, sillä opiskelijat oppivat oman asiantuntemuksensa markkinointia samalla, kun joutuivat tiivistämään oman kehittämistyönsä ydinasiat. Lisäksi opiskelijat oppivat antamaan rakentavaa kirjallista palautetta toisilleen. Samalla he oppivat *digitaalista mentorointia* ja kollegiaalisuutta.

Etäopetuksen ja digipedagogiikan haasteita

Etäopetukseen ja digitalisaatioon liittyy myös monia haasteita. Etäopetus vaatii enemmän ennakkovalmistelua ja suunnittelua. Tekniikan ja yhteyksien toimivuuden lisäksi tarvitaan rauhallinen tila opetuksen toteuttamiseen. Opiskelijoiden saattaa olla haasteellista löytää rauhallista tilaa skypeopetukseen osallistumiseen kotoa pienten lasten pyöriessä jaloissa ja vaatiessa heidän huomiotaan.

Vuorovaikutukseen ja yhteisöllisyyden edistämiseen on satsattava enemmän, kun digiopetukseen osallistujat eivät ole läsnä samassa tilassa. Vaikka keskustelun aihe olisi sama kuin kasvokkain tapahtuvassa ohjauksessa, ryhmäytyminen saattaa viedä pidemmän aikaa. Opiskelijoiden keskusteluun osallistumisen aktiivisuus vaihtelee ja sanaton viestintä ei ole niin toimivaa kuin face-to-face -opetuksessa, koska ilmeet ja

eleet eivät näy niin hyvin kameran välityksellä.

Etäopetus edellyttää opettajalta vahvaa tunneälyä ja tilannetietoisuutta sekä innostavaa keskustelun ohjaamista. Opiskelijoiden motivoimiseen pitää kiinnittää erityistä huomiota tavallisen luokkatilanteen sosiaalisten vihjeiden puuttuessa kokonaan. Verkossa opiskelijoista ja heidän tilanteestaan ja oppimiskyvystään muodostuu käsitys erilaisten viestinnän vihjeiden avulla kuin kontaktiopetuksessa. Nonverbaalisen viestinnän kautta saatavat vihjeet ovat paljon rajoitetumpia kuin kasvokkain kohdattaessa. Kaiken kaikkiaan etäopetus vaatii intensiivistä havainnointia ja keskittymistä, taitavaa ja selkeää sanallista ilmaisua sekä erinomaisia tietoteknisiä taitoja. Lisäksi haasteena on opetuksen nettietiketin luominen. Millaisia digivirtuooseja opeista kehittyykään tällä etäopetuskaudella ?

Mari Salminen-Tuomaala
TtT, yliopettaja, Kliinisen hoitotyön asiantuntijuus
SeAMK, Sosiaali- ja terveysala